

p. Górski

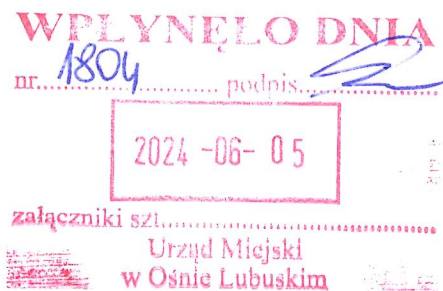
LUBUSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW Gorzów Wlkp. 05. 06. 2024
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
w Zielonej Górze
Delegatura w Gorzowie Wielkopolskim
ul. Kosynierów Gdyńskich 75
66-400 Gorzów Wielkopolski

tel. [95] 7200 521, fax [95] 7200 346

www.lwkz.pl; delegatura.gorzow@lwkgz.pl

Elektroniczna Skrzynka Podawcza EPUAP: /WUOZDELGW/skrytka

ZN-G.5142.1.2024 [OLu]

Gmina Ośno Lubuskie
ul. Rynek 1
69-220 Ośno Lubuskie

DECYZJA

Na podstawie art. 92 ust. 6, art. 36 ust. 1 p. 1, art. 7 p. 1 i art. 6 ust. 1 p. 1 lit. c) ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.), w związku z § 12, 13 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 81) i art. 104 ustawy z dnia 14.06.1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 572), po rozpatrzeniu wniosku Gminy Ośno Lubuskie, ul. Rynek 1, 69-220 Ośno Lubuskie znak: BI.4125.02.2024 z dnia 21.05.2024 r. (wpłynęło w dniu 21.05.2024 r.)

Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków

postanawia

uzgodnić prace konserwatorskie i restauratorskie oraz roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków jakim są mury miejskie z basztami w Ośnie Lubuskim, wpisane do rejestru zabytków pod nr 218 orzeczeniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 27.03.1961 roku oraz pod nr KOK-I-33/76 decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 25.10.1976 roku, w zakresie zabezpieczenia, wzmocnienia i renowacji północnego odcinka miejskich murów obronnych miasta Ośno Lubuskie zwanego „Torbuschmauer” pomiędzy pierwszą i drugą furtą za Basztą Krzaków na terenie działki ewid. nr 302, obręb 0229 Ośno Lubuskie, zgodnie z programem prac konserwatorskich sporządzonym przez mgr Sonię Stawowską we Wrocławiu w 2024 r. i dokumentacją techniczną sporządzoną przez dr. inż. arch. Macieja Małachowicza we Wrocławiu w dniu 10.05.2024 r., w następującym zakresie:

Prace konserwatorskie i restauratorskie

Lico muru ceglanego

1. usunięcie wtórnych elementów metalowych, kołków drewnianych, starych instalacji;
2. mechaniczne usunięcie roślinności na licu i na koronie muru;

3. zniszczenie żywotności mikroorganizmów metodą chemiczną z użyciem środka biobójczego o wysokiej efektywności przez natrysk lub pędzlowanie;
4. oczyszczenie powierzchni cegły metodą chemiczną z ewentualnym doczyszczeniem mechanicznym z użyciem wody pod ciśnieniem w miejscach mocno zabrudzonych z użyciem preparatów opartych na związkach kwasu fluorowodorowego;
5. usunięcie cementowych uzupełnień wątku ceglanego z zachowaniem szczególnej ostrożności względem osłabionych cegieł historycznych;
6. usunięcie skorodowanych cegieł oraz zdeintegrowanych i cementowych spoin z zachowaniem szczególnej ostrożności w stosunku do osłabionych cegieł historycznych;
7. odsalanie lokalne lica wątku ceglanego metoda migracji soli do rozszerzonego środowiska z użyciem okładów z ligniny i wody; uwaga: okłady należy nałożyć w miejscach występowania soli, podwyższonego zawilgocenia i wtórnych uzupełnień cementowych;
8. punktowe wzmocnienie strukturalne zdestruowanego lica oraz spoin historycznych środkiem konsolidującym z użyciem preparatu opartego na organicznych związkach krzemu poprzez pędzlowanie do momentu pełnego nasycenia;
9. uzupełnienie drobnych ubytków przy użyciu gotowych zapraw restauratorskich barwionych w masie lub zapraw mineralnych o właściwościach fizyko-chemicznych zbliżonych do oryginału;
10. uzupełnienie spoinowania lica muru ceglanego zaprawą wapienną o składzie analogicznym do historycznego (forma, barwa i struktura);
11. scalenie kolorystyczne uzupełnień z użyciem farb krzemoorganicznych metodą laserunkową;
12. hydrofobizacja wytypowanych powierzchni z zastosowaniem preparatu na bazie związków krzemu; uwaga: należy stosować na powierzchniach płaskich.

Lico muru kamiennego

1. usunięcie wtórnych elementów metalowych, kołków drewnianych, starych instalacji;
2. mechaniczne usunięcie roślinności na licu i na koronie muru;
3. zniszczenie żywotności mikroorganizmów metodą chemiczną z użyciem środka biobójczego o wysokiej efektywności przez natrysk lub pędzlowanie;
4. oczyszczenie powierzchni metodą chemiczną z ewentualnym doczyszczeniem mechanicznym z użyciem wody pod ciśnieniem w miejscach mocno zabrudzonych z użyciem preparatów powierzchniowo czynnych;
5. usunięcie cementowych uzupełnień wątku kamiennego z zachowaniem ostrożności w stosunku do osłabionych elementów historycznych;
6. demontaż obluzowanych elementów kamiennych z zachowaniem ostrożności w stosunku do elementów historycznych możliwych do ponownego wbudowania;
7. usunięcie zdeintegrowanych i cementowych spoin z zachowaniem szczególnej ostrożności względem historycznych elementów kamiennych;
8. wzmocnienie partii lica muru kamiennego najsilniej zniszczonych wodną dyspersją żywic epoksydowych;
9. uzupełnienie drobnych ubytków masami o właściwościach analogicznych do rozwiązań historycznych;
10. uzupełnienie spoinowania lica muru ceglanego zaprawą wapienną o składzie analogicznym do historycznego;

11. ewentualne scalenie kolorystyczne uzupełnień laserunkową farbą krzemoorganiczną z dodatkiem pigmentów mineralnych.

Elementy metalowe

1. zniszczenie mikroorganizmów metoda chemiczną z użyciem środka biobójczego o wysokiej efektywności poprzez natrysk lub pędzlowanie;
2. oczyszczenie powierzchni elementów metalowych z powłok malarskich;
3. oczyszczenie powierzchni z aktywnych nawarstwień produktów korozji metodami chemicznymi; uwaga: wyklucza się piaskowania elementów metalowych;
4. odtłuszczenie powierzchni oczyszczonych elementów;
5. stabilizacja powierzchni powłoka antykorozyjną;
6. scalenie kolorystyczne powierzchni metalu.

Roboty budowlane

1. demontaż fragmentów nakryw i przypór;
2. wykonanie cegłą o wymiarach gotyckich czapki murów oraz przypór;
3. budowa nowej przypory na odcinku „A”;
4. przemurowanie i uzupełnienie ubytków kamiennie-ceglanych przypór;
5. rekonstrukcja brakujących partii muru z wykorzystaniem kamienia i cegieł w odpowiednio dobranym formacie i kolorze murowanych na zaprawie wapiennej o składzie analogicznym do historycznego
6. wzmocnienie rdzenia muru przez iniekcje oraz skotwienie nowego lica kotwami systemowymi;
7. przescięcie odspajającego się lica muru;
8. remont schodów kamiennych przed furtą I w zakresie demontażu ceglanej nawierzchni schodów, oczyszczenia fundamentu z ew. skucia wierzchniej warstwy płyty nad biegiem i zastąpienie jej nową płytą żelbetową wylewaną na gruncie;
9. remont słupków i haków furty nr I;
10. remont łuku i ceglano lica furty nr II wraz z budową niskiego łuku od strony wewnętrznej w celu podparcia zabezpieczającej furtę czapki ceglanej.

Termin ważności pozwolenia: 31.12.2026 r.

Warunkami ważności decyzji jest spełnienie obowiązków polegających na:

- zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 3, § 13 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 81) wprowadza się obowiązek kierowania pracami przez osobę spełniającą wymagania określone w art. 37a ust. 1, 2 i art. 37c ust. 1, 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 4, § 13 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 81) wprowadza się obowiązek polegający na przekazaniu wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac, a w toku prac na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby,

- o której mowa w pkt 3 a) imienia, nazwiska i adresu osoby; b) dokumentów potwierdzających posiadanie przez tę osobę wymagań określonych w art. 37 a ust. 1 pkt 1-2, c) i art. 37 c oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 3, o przyjęciu obowiązku kierowania badaniami, pracami oraz robotami budowlanymi;
- zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 1, § 13 ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 81) wprowadza się obowiązek zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w niniejszym pozwoleniu badań, prac i robót budowlanych;
 - zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 3 i § 13, ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 81) wprowadza się obowiązek niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu badań, prac i robót budowlanych;
 - zgodnie z § 12 ust. 3 i § 13 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 81) wprowadza się obowiązek dokonania odbioru końcowego badań, prac i robót budowlanych przez wojewódzkiego konserwatora zabytków.
 - zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 81) wprowadza się obowiązek prowadzenia dokumentacji badań i przebiegu prac oraz przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od daty zakończenia prac.

Uzasadnienie

Planowane przedsięwzięcie dotyczy murów miejskich z basztami w Ośnie Lubuskim, wpisanych do rejestru zabytków pod nr 218 orzeczeniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 27.03.1961 roku oraz pod nr KOK-I-33/76 decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 25.10.1976 roku. Wpisany do rejestru zabytek chroniony jest na podstawie art. 7 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.). Zgodnie z treścią art. 36 ust. 1 p. 1 w/w ustawy prace konserwatorskie i restauratorskie oraz roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wymagają pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Wnioskiem z dnia 21.01.2015 r., 21.05.2024 r. (wpłynęło w dniu 21.05.2024 r.), Burmistrz Ośna Lubuskiego ul. Rynek 1, 69-220 Ośno Lubuskie, znak: Bi.4125.02.2024, działający w imieniu Gminy Ośno Lubuskie wniósł do Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o uzgodnienie prac konserwatorskich i restauratorskich oraz robót budowlanych w zakresie zabezpieczenia, wzmocnienia i renowacji północnego odcinka miejskich murów obronnych miasta Ośno Lubuskie zwanego „Torbuschmauer” pomiędzy pierwszą i drugą furtą za Basztą Krzaków na terenie działki ewid. nr 302, obręb 0229 Ośno Lubuskie. Do wniosku załączono program prac konserwatorskich sporządzony przez mgr Sonię Stawowską we Wrocławiu w 2024 r. i dokumentację techniczną sporządzoną przez dr. inż. arch.

Macieja Małachowicza we Wrocławiu w dniu 10.05.2024 r. Po dokonaniu analizy akt sprawy, należy stwierdzić że Gmina Ośno Lubuskie jest jedyną Stroną w przedmiotowym postępowaniu.

Mury obronne w Ośnie Lubuskim zostały wybudowane w kilku etapach od XIII do XV wieku i w kolejnych stuleciach były remontowane i modernizowane. W XVIII i XIX wieku z uwagi na znikome wartości militarne zaniechano ich modernizacji, a w niektórych partiach dokonywano obniżenia wysokości. Rozebrano też bramy miejskie w celu usprawnienia komunikacji, a także niektóre baszty. Na przełomie XIX i XX wieku zaczęto traktować mury obronne jako zabytek i zabezpieczać jego strukturę m.in. poprzez wprowadzenie zewnętrznych przypór oraz przemurowania partii korony muru z ceramicznymi czapkami. Mury obronne w Ośnie Lubuskim zachowały się w pełnym obwodzie. Wzdłuż murów od strony wschodniej oraz od południowego zachodu przepływa rzeka Lenka. Mury obronne wzniesione zostały z kamienia i cegły na zaprawie wapiennej oraz wzmocnione basztami cylindrycznymi i czworobocznymi, półtwartymi. W obwodzie fortyfikacji miejskich znajdują się furty pełniące funkcje komunikacyjne.

Uzasadnieniem podjęcia prac przy murach miejskich w Ośnie Lubuskim jest pogarszający się stan techniczny północnego odcinka murów w zakresie degradacji korony murów, okładziny kamiennej i ceglanej lica, uszkodzenia przypór oraz schodów, czego przyczyną jest destrukcja wynikająca ze zużycia materiałów budowlanych, oddziaływania warunków atmosferycznych, a także zastosowania nietradycyjnych materiałów budowlanych, w tym zapraw cementowych.

Po dokonaniu analizy wniosku oraz złożonych dokumentacji, w tym programu prac konserwatorskich i projektu budowlanego, należy stwierdzić że planowane prace konserwatorskie i restauratorskie oraz roboty budowlane przyczynia się do zabezpieczenia i utrwalenia substancji oraz odtworzenia historycznych wartości architektonicznych zabytku.

Wobec powyższego na podstawie art. 92 ust. 6, art. 6 ust. 1 pkt 1, lit. c, art. 7 pkt 1, art. 36 ust 1 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego, orzeczono jak w sentencji.

Jednocześnie informuję, że:

- Zgodnie z art. 36 ust. 8 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.) uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na podjęcie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego.
- Stosownie do art. 47 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.) wojewódzki konserwator zabytków może wznowić postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia, a następnie zmienić je lub cofnąć, w drodze decyzji, jeżeli w trakcie wykonywania działań określonych w niniejszym pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku.

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za pośrednictwem Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Decyzja staje się ostateczna i prawomocna z dniem doręczenia przez ostatnią ze stron

postępowania. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania (art.127a §1, art.130 § 4 Kpa).

Do wiadomości:

1. aa. (2078) D – 36.1+
Oprac. mgr Błażej Skaziński

z up. Lubuskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków

mgr Błażej Skaziński
Kierownik Delegatury

STWIERDZAM
OSTATECZNOŚĆ DECYZJI

STWIERDZAM
PRAWOMOCNOŚĆ DECYZJI

z up. Lubuskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków

mgr Błażej Skaziński
Kierownik Delegatury

05 06 2024

05. 06. 2024

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
w Zielonej Górze
Delegatura w Gorzowie Wlkp.
ul. Kosynierów Gdyńskich 75
66-400 Gorzów Wlkp.
tel. 95 7200 521, fax 95 7200 346

DOKUMENTACJA KONSERWATORSKA

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Północny odcinek miejskich murów obronnych miasta Ośno Lubuskie

Opracowanie:

mgr Sonia Stawowska

nr dypl. 1400/184749/2016

Konservator Dziej Sztuki

Sonia Stawowska
mgr Sonia Stawowska
nr dypl. 1400/184749/2016

WROCLAW 2024

Dokumentacja chroniona prawem autorskim Dz. U. Nr 24 poz.83 z 23.04, 1994 r.

Wszelkie zmiany, powielanie, udostępnianie osobom trzecim bez zgody autora zabronione.

21r-G-5742. 1. 2024 (Olu)
05. 06. 2024

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
w Zielonej Górze
Delegatura w Gorzowie Wlkp.
ul. Piłsudskiego 75
66-400 Gorzów Wlkp.
tel. 95 7200 621, fax 95 7200 346

Karta tytułowa projektu budowlanego

Projekt architektoniczno-budowlany,

Nazwa zamierzenia budowlanego: **Projekt prac zabezpieczających, wzmocnienia i renowacji północnego odcinka miejskich murów obronnych miasta Ośno Lubuskie, zwanego Torbuschmauer, pomiędzy pierwszą i drugą furtą za basztą Krzaków**

Adres obiektu: dz. nr 302, obręb Ośno Lubuskie

Kategoria obiektu: Kategoria VIII – inne budowle

Jednostka ewidencyjna, obręb, nr działki: Jednostka ewidencyjna: 080503_4.0229.302,
Obręb: Ośno Lubuskie, nr działki 302

Inwestor, adres: Gmina Ośno Lubuskie
ul. Rynek 1
69-220 Ośno Lubuskie

Spis zawartości, elementy projektu budowlanego, I. Projekt zagospodarowania działki lub terenu
II Projekt architektoniczno-budowlany
III Opinie, uzgodnienia, pozwolenia i inne dokumenty

Roboty budowlane ujęte w opracowaniu: Budowa przypory, remont,

Jednostka projektowa:

Autorska Pracownia arch. Macieja Małachowicza
52-233 Wrocław, ul. Parafialna 16,
tel. 071 345 26 54,
email: zabytki@rewaloryzacja.com,
www.rewaloryzacja.com

Wrocław 10.05.2024

